

FISKERIDIREKTORATETS SMÅSKRIFTER

Nr. 12.

World Food Board

Framlegget om et »Verdens
matstyre« innen FAO

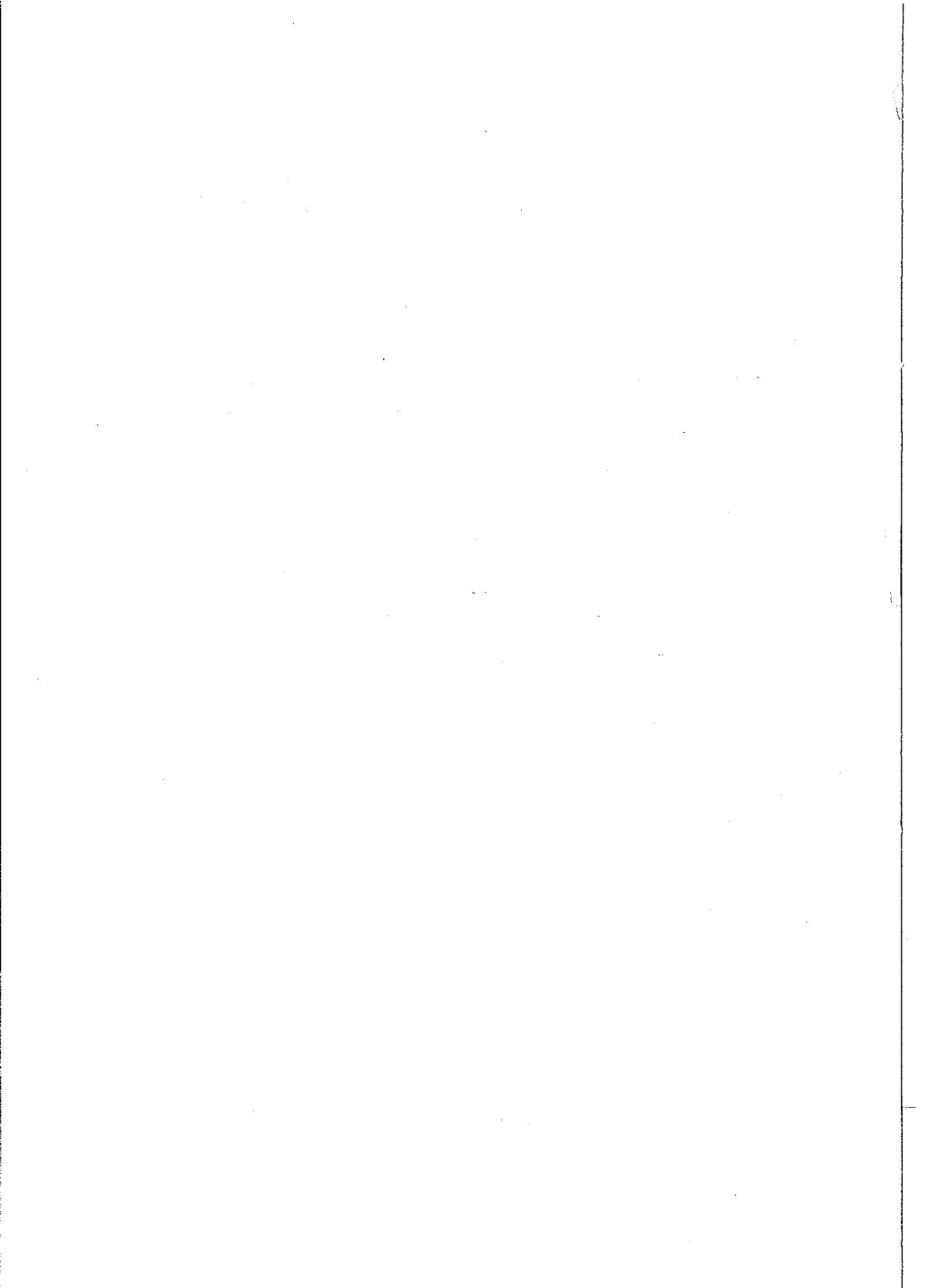
Oversatt av
cand. philol.
Sigm. Hagen

Særtrykk av »Fiskets Gang«

Utgitt av

FISKERIDIREKTØREN

BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI
1 9 4 6

INN H O L D.

	Side
Innledning	5
<i>Særegenskap ved problemer som gjelder for lengere tidsrom</i>	7
Ernæring	7
Landbruk	8
<i>Innbyrdes slektskap mellom ernæring og jordbruk på den ene side og handel og industri på den annen .....</i>	13
<i>Økonomiske fordeler ved en verdens-matpolitikk basert på menneskets behov .....</i>	16
<i>Den nødvendige kjøpekraft må utvikles .....</i>	18
<i>Mellomstatlige organisasjoner .....</i>	21
Vareorganisasjoner for produsentene	22
De Forente Nasjoners organisasjon	23
<i>Det foreslåtte verdens-matstyre .....</i>	25
Struktur og funksjoner	25
Virksomhet	27
<i>Hurtig handling er påkrevd .....</i>	30
<i>Handling foreslått av FAO-konferansen .....</i>	31
<i>Forslagetets behandling på FAO-møtet i København ....</i>	32

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that proper record-keeping is essential for transparency and accountability, particularly in financial matters. This section also touches upon the legal implications of failing to maintain such records, which can lead to severe consequences for individuals and organizations alike.

2. The second part of the document delves into the specific requirements for record-keeping, including the types of documents that must be retained and the duration for which they should be kept. It provides a detailed overview of the various categories of records, such as financial statements, contracts, and correspondence, and outlines the best practices for organizing and storing these documents to ensure they are easily accessible and secure.

3. The third part of the document addresses the challenges associated with record-keeping, such as the volume of data generated and the risk of data loss or corruption. It offers practical solutions and strategies to overcome these challenges, including the use of digital storage solutions and the implementation of robust backup and recovery procedures. This section also discusses the importance of regular audits and reviews to ensure the integrity and accuracy of the records.

4. The final part of the document provides a summary of the key points discussed and offers concluding remarks on the overall importance of record-keeping. It reiterates that maintaining accurate and complete records is not only a legal obligation but also a fundamental aspect of good business practice and responsible management. The document concludes by encouraging individuals and organizations to take proactive steps to ensure their record-keeping practices are up-to-date and compliant with all relevant regulations.

Fiskeridirektoratets småskrifter.

Framlegg om et »Verdens matstyre« (A World Food Board). Utarbeidd for å legges fram på FAO-konferansens 2. sesjon, som ble holdt i Kjøbenhavn, Danmark, den 2. september 1946. Behandlingen av dette forslaget på Kjøbenhavnmøtet blir nevnt til slutt.

Innledning.

Da FAO ble opprettet, antok man at ved hjelp av de midlertidige organisasjoner som hadde med matvarer å gjøre, ville nasjonene være i stand til å mestre de nødtilfelle som måtte oppstå ved opphørelsen av fiendtlighetene, og at rimelige forhold ville snart bli opprettet, under hvilke FAO kunne begynne sitt arbeid. Ved omstendigheter som de midlertidige organisasjoner ikke var herre over, ble matvaresituasjonen forverret, og i februar 1946 henstillet De Forente Nasjoners generalforsamling til regjeringene og de internasjonale generalforsamling som beskjeftiget seg med ernæring og landbruk, å gjøre spesielle anstrengelser. FAO sammenkalte derfor et spesielt møte til behandling av presserende matproblemer, som kom sammen i Washington 20.—27. mai. Dette møtet beskjeftiget seg

med ernæringskrisen for 1946/47 og også for 1947/48, for det var sannsynlig at krisen på enkelte punkter ville fortsette utover neste års høst. Man følte at enda etter 1948 ville der være akutte problemer. Et av disse kunne være opphoping av overskudd på viktige landbruksvarer.

Forsamlingen uttrykte sin overbevisning om at de nåværende nødstiltak med hensyn til ernæring og landbruk skulle bli fortsatt ved at man på et tidlig stadium skaffet til veie et maskineri som på lang sikt kunne ta seg av visse praktiske internasjonale problemer som måtte være forbundet med dette. Den anmodet generaldirektøren for FAO om å legge fram for FAO-konferansen på dets neste sesjon en oversikt over de eksisterende og foreslåtte mellomfolkelige organisasjoner, planlagt til å møte de problemer som strekker seg over lengere tidsrom når det gjelder produksjon, distribusjon og forbruk av matvarer og landbruksprodukter, innbefattet risikoen ved opphoping av overskuddsvarer, og å sette fram forslag til konferansen om enhver utvidelse av de eksisterende organisasjoners funksjoner, og om hvilken som helst ny organisasjon som denne oversikt måtte finne nødvendig. Denne rapport er blitt utarbeidet for konferansen i samsvar med denne anmodning.

Særegenskap ved problemer som gjelder for lengere tidsrom.

Før man danner seg en mening angående karakter og funksjon til et internasjonalt tilleggsmaskineri som måtte være nødvendig, er det påkrevd å forstå særegenskapen ved problemene som strekker seg over lengere tidsrom. Disse kan best bli betraktet under Ernæring og Landbruk.

Ernæring.

Det har aldri vært nok mat i verden. Før krigen var der tusen millioner mennesker som fikk mindre enn 2250 kalorier. I motsetning er gjennomsnittsforbruket i Det Forente Kongerike 2750 kal. pr. hode, og det med den nåværende akutte matmangel. Kaloriforbruket forteller ikke hele sannheten. På de lavere forbruksnivå består føden hovedsakelig av kornslag som stiller hungeren på den billigste måte. En kost som er tilstrekkelig for helsen må inneholde en viss mengde av kjøttprodukter, frukt og grønnsaker. Disse skaper kalorier til en meget høyere pris, men de er rike på bestanddeler som er nødvendig for helsen.

Matforbruket avhenger av kjøpekraften. Ettersom familieinntekten stiger, øker forbruket av de mer kostbare matvarer. Således har man f. eks. regnet ut at før krigen lå kostholdet for en tredjepart (den fattigste tredjepart) av De Forente Staters befolkning under helsestandarden på grunn av utilstrekkelig forbruk av kjøttprodukter, frukt og grønnsaker. Full beskjeftigelse og høye lønninger under krigen har vært ledsaget av

en øking i forbruket av disse matvarer; f. eks. eggforbruket ble øket med 30 pst., forbruket av flytende melk med 29 pst. I Det Forente Kongerike steg forbruket av visse matvarer med spesiell næringsverdi betraktelig. Forbruket av flytende melk steg med mer enn 40 pst., og i defattigste familier med over 100 pst. Helsen og forbruket av matvarer står i nøye forhold til hinannen. Ettersom kostholdet forringes i kvalitet, forfaller helsen og de fysiske evner, og levealderen blir nedsatt. I samfunn der kostholdet er tilstrekkelig, er gjennomsnittsalderen omtrent 70 år sammenliknet med 30—40 år i samfunn med dårligst ernæring. Uheldigvis er fattigdom forbundet med andre forhold som er ugunstig for helsen, og det er vanskelig å utregne den relative drepekraft hos de forskjellige sykdomsfremmende faktorer. Men den bemerkelsesverdige forbedring i helse og fysisk velvære som følger en forbedring i kostholdet, viser at utilstrekkelig føde er en av hovedårsakene til sykdommer, elendighet og for tidlig død, som står til å hindre og som hjemsøker majoriteten av menneskeheten. Enda disse fakta er blitt stadfestet atter og atter i autoritative offisielle og uoffisielle rapporter, er det nødvendig å referere til dem her, fordi de er fundamentale for de ernærings- og landbruksproblemer som strekker seg over lengere tidsrom.

Landbruk.

Problemer ved produksjonsøking.

Det er vanskelig å utregne nøyaktig hvor meget produksjonen av hvert av de viktigste matvarene måtte

bli øket for å skaffe tilstrekkelig mat for hele verdens befolkning, fordi at for enkelte lands vedkommende mangler man statistikk, eller den er upålitelig. Men man vet at enda i de rikeste land hadde 20—30 pst. av befolkningen før krigen ikke nok av de mer kostbare matvarer som var nødvendig for helsen. Overslag for De Forente Staters vedkommende viser at produksjonen av disse matvarer måtte bli øket over førkrignivået med 15 pst. når det gjelder smør, og 75 pst. når det gjelder frukt og grønnsaker, for å skaffe tilstrekkelig kost for hver innbygger. I Det Forente Kongerike har man reget ut at den tilleggsmengde av mat som er nødvendig for å bringe kostholdet hos hele befolkningen opp til helsestandarden, representerer en øking med 25 pst. for kjøtt, og 65—70 pst. for andre animalske produkter, frukt og grønnsaker.

Det er klart at dersom målet for produksjonen skal baseres på de fysiologiske krav, må verdensproduksjonen av disse mer kostbare matvarer med spesiell helseverdi måtte økes meget mer enn 100 pst. Den verdens-ernæringsoversikt som nylig er fullført av FAO, framholder at betydelige økinger er nødvendige for å holde enda de mål som på ingen måte representerer den beste ernæring. Det vil også være nødvendig å øke produksjonen av korn til direkte menneskeføde i enkelte distrikt, men i lengden enda mer for å fremme produksjonen av de nødvendige kjøttprodukter. Da man gikk til brenning av korn i 1930-årene, var det millioner på millioner av folk i verden som sultet. Det første produksjonsproblem er derfor hvordan man

skal få tilstrekkelig mat, ikke bare til å ernære en økende befolkning, men også for å gi folk en bedre ernæring. Den hurtige befolkningstilvekst i Det Forente Kongerike i det 19. århundre skapte en viss frykt for at befolkningen skulle overskride matvareproduksjonen. I dag næres den samme frykt av enkelte når det gjelder de asiatiske land.

Framgangen i landbruksvitenskap har gjort oss i stand til å produsere mer og mer matvarer med mindre og mindre arbeidskraft. Krigen viste hvor hurtig matvareproduksjonen kan økes når tekniske og andre hjelpemidler står til disposisjon. I Det Forente Kongerike beløp produksjonsøkningen, utregnet i kalorier, seg til så meget som 70 pst. over førkrigsnivået. I De Forente Stater øket produksjonen på 6 år med 37 pst. målt i dollar under konstante priser og med 8 pst. mindre arbeidskraft. Der er store arealer hvor jordbruksmetodene har forandret seg lite på 2000 år og hvor der er store muligheter for øket produksjon, og andre arealer som kunne bli gjort produktive ved kunstig vanning og demningsanlegg.

Den hurtige befolkningstilvekst i enkelte land er et alvorlig politisk problem, og man må legge full vekt på dets forhold til matvareproduksjonen. Den vestlige verdens historie viser at industrialisering og stigende levestandard ledsages av et fall i befolkningstilveksten, og det er ingen grunn til å tro at dette ikke også vil vise seg i andre egner. Den begrensende faktor er ikke den fysiske kapasitet til å produsere nok mat, men nasjonens evne til å få i stand de tillempninger som er nødvendige for å muliggjøre en tilstrekkelig

produksjon og distribusjon. Anvendelsen av vitenskapen løser produksjonsproblemet, men på samme tid skaper det sitt eget problem. Mekaniseringen reduserer antallet arbeidere som er nødvendig til å produsere en gitt mengde matvarer. Med mindre man finner lønnsom beskjeftigelse i andre næringsgrener, blir landbruket sittende igjen med folk bare delvis beskjeftiget. I underutviklede land må den gradvise overgang til slike metoder som mekanisering gå hånd i hånd med oppbyggingen av industrien. Nettoresultatet ville være å øke tallet på de som har full beskjeftigelse og å utvide verdens totalrikdom.

Hovedproblemer hos produsentene.

Problemene til matvareprodusentene varierer med typen av landbruk. I underutviklede land blir matvarene produsert på svært små bruk, dyrket med foreldete metoder. Netto-utbyttet er ikke tilstrekkelig til å skaffe produsentene de enkleste livsfornødenheter. En stor del av de tusen millioner mennesker med et forbruk av mindre enn 2250 kal. består av denne klasse av opprinnelige produsenter. Som allerede bemerket gjelder problemet her å skaffe lønnsomt arbeid i andre næringsgrener og undervisning i moderne jordbruksmetoder. Bak dette ligger da problemet å skaffe det nødvendige hovedutstyr.

I land hvor moderne landbruksvitenskap blir anvendt, er hovedproblemet det å finne et sammenhengende marked med lønnsomme priser. En relativ liten overskridelse i forsyningene over den økono-

miske etterspørsel blir fulgt av et stort prisfall, slik som hendte i slutten av 1920-årene. På den andre side blir en forholdsvis liten overskridelse i den økonomiske etterspørsel over forsyningene fulgt av en sterk prisstigning. Dette blir demonstrert på en drastisk måte under en krig, når prisene må kontrolleres for å hindre en overdreven stigning. Ved siden av disse konjunkturbevegelser er det fra uke til uke og fra måned til måned prissvingninger. I 9 av de 10 år mellom 1928—1938 svinget prisen på hvete på verdensmarkedet med 70 pst. Disse svingningene har ødeleggende virkning på landbruksprodusentene.

Atskillige regjeringer har i sine egne bønders interesse garantert priser for 2 eller 3 år framover. Dette vil hjelpe til å øke produksjonen av de matvarer som verden trenger. Den store variasjon i priser som råer i de forskjellige land, gjør det vanskelig å enes om en felles pris for hele verdensmarkedet, men det er nettopp vesentlig å sikre seg et verdensmarked med stabile priser for de overskuddsvarer som kan eksporteres.

Jordbruk er et yrke som må planlegges i det minste 2 eller 3 år på forhånd. Effektiv produksjon er umulig dersom planene stadig blir forandret for å tilpasse drastiske prisomslag, som man venter vil komme. Dersom bøndene kunne være sikre på stødige markeder med rimelige prisforhold, ville de være bedre stillet og nasjonene ville få billigere matvarer.

Mens mange bønder med vanlig dyktighet, innbefattet framsyn til å forutsi prisforandringer, lever i velstand gjennom en årrekke, så har den store majo-

ritet av matvareprodusenter en lavere nettoinntekt og en lavere levestandard enn folk med samme dyktighet som arbeider i andre næringsgrener. Man har lenge vært oppmerksom på at den opprinnelige produsent får ikke den andel i verdens totalrikdommer som svarer til hans innsats. Dette er ikke bare en sosial urettferdighet, det er et økonomisk problem, fordi at den lave kjøpekraft hos matvareprodusenten er en hemmende faktor på industrivaremarkedet. På sin side virker så begrensningen av den industrielle framgang og følgelig kjøpekraften hos industriprodusentene hemmende på landbruksmarkedet.

Innbyrdes slektskap mellom ernæring og jordbruk på den ene side og handel og industri på den annen.

Omsetningsproblemet er en vesentlig del av det problem som oppstår i forbindelse med jordbruk og matvarer fordi markedet for levnetsmidler avhenger i en stor grad av kjøpekraften hos den som er beskjeftiget i andre næringsgrener. Fullt arbeid for alle med gode lønninger vil være et langt skritt på veien til å løse både ernæringsproblemet og jordbruksproblemet, spesielt i land med høyt utviklet industri.

I handelen har man dessuten å kjempe med det problem å finne et stadig større marked for industriprodukter. Et framtrædende trekk ved vår tidsalder er framgangen i teknologi, som øker utbyttet pr. mann. Under en krig blir farten i denne øking satt opp. I Amerikas Forente Stater var i det første år

etter verdenskrigen produksjonen av industrivarer 17 pst. over nivået i det siste år før krigen. Da den knapphet som krigen hadde forårsaket var overvunnet, kunne markedene ikke absorbere produksjonen, og innen 2 år var 31 pst. av fabrikkarbeiderne arbeidsløse. Den økonomiske etterspørsel etter levnetsmidler sank og førte med seg et drastisk prisfall. Den gjennomsnittlige årsinntekt pr. bruk falt i løpet av 2 år fra \$ 1.360 til \$ 466. Andre høyt industrialiserte land befant seg i den samme stilling, og nasjonene konkurrerte om plass på verdensmarkedet idet de nyttet seg av subsidier for å hjelpe eksporten, tolltariffer for å beskytte hjemmemarkedet, valutamanipulasjoner og andre rådgjerder som hører til økonomisk krigføring. Slike rådgjerder ble ledsaget av karteller og internasjonale avtaler for å innskrenke produksjonen av visse vareslag. I 1933 ble det spådd at et økonomisk system som med overlegg innskrenker produksjonen og distribusjonen av varer som mennesket trenger, ikke kunne bestå. Det er ingen tvil om at økonomisk nedgang med arbeidsløshet hjalp til å skape de forhold som førte til den 2. verdenskrig.

Framgangen i teknologi og produktive tiltak har vært meget hurtigere i den siste krig. I de første 5 månedene av 1946 var produksjonen i Amerikas Forente Stater 61 pst. høyere enn i de første 5 måneder av 1939. I noen andre land var økingen i produksjonen også stor. Når man har bøtt på de herjinger som krigen har skapt, vil vanskene med å finne markeder til å absorbere produksjonen og muligjøre ar-

beid for alle være like så stor som etter den første verdenskrig.

Det at man ikke makter å oppnå og opprettholde full industriell beskjeftigelse med høye lønninger, vil redusere forbruket av de mer kostbare matvarer med spesiell helseverdi, som igjen vil ha en ugunstig innvirkning på ernæringen og også føre til opphoping av landbruksvarer som ikke kan avsettes.

Det er klart at et folks framtidige ernæringstilstand, framgangen i jordbruk og omsetningsvolumet står i innbyrdes avhengighetsforhold til hinannen. En lang-siktig ernærings- og jordbrukspolitikk må forene interessene til konsument og produsent. Den må også forene interessene i jordbruk og handel.

Floken ved spørsmålet er på hvilken ende av kjeden vi skal begynne. Handelen kan fremmes som om den var et mål i seg selv, og mat kan behandles som en ordinær handelsvare. I dette tilfelle svinger folkehelsen med svingningene i handelslivet. Men mat er mer enn en handelsvare. Den er av vesentlig betydning for livet, og et folks matforsyning bør ikke være avhengig av de tiltak som er fremmet ene og alene i handelens interesse, enten de nå lykkes eller mislykkes. Tvert imot, handelen bør betraktes som et middel til å bringe tilstrekkelig mat og andre nødvendighetsartikler til opprettholdelse av livet innenfor folks rekkevidde.

Utgangspunktet for vår politikk avhenger av de mål vi har satt oss. Dersom man har folkets velferd for øyet, skulle matforsyningene, den ting som er mest uunnværlig for livet, være det første mål. Å begynne

med mat har den fordel å skape et bestemt og avgrenset hele. Når man tar spisevanene i betraktning, kan man regne ut den matmengde som helsen trenger. Et foreløpig oversyn er blitt gitt av FAO, og visse mål er blitt satt opp som første skritt på veien til en bedre ernæring. Med slike framtidsmål kan man også sette mål for landbruksproduksjonen, og man kan gjøre overslag over de kvanta av jordbruksredskaper, gjødningsstoffer og andre industriprodukter som er nødvendige for en øking av produksjonen. 2 synspunkter, det ene først og fremst opptatt med handelen og det annet med tilstrekkelige matforsyninger, er ulike sider ved ett og samme mål — velstand. Handelen søker avsetning for varer på nye og utvidete markeder som ofte er vanskelig å finne. Det at en setter en bedre ernæring som mål, vil skaffe nye enorme markeder som ikke er begrenset til matvarer alene. Det kunne sammenliknes med å legge et nytt kontinent åpent. Det inneholder også en motivering med en dyp menneskelig appell.

Økonomiske fordeler ved en verdens matpolitikk basert på menneskets behov.

Dersom hver regjering påtar seg å heve sitt folks ernæringsnivå opp til helsestandarden — slik som de nasjoner som er medlem av FAO avtalte å gjøre da forfatningen ble vedtatt — og tillempet sin jordbrukspolitikk til dette formål, vil en øking av matforsyningene være påkrevd selv i de best ernærte land. Den tilleggsproduksjon av matvarer som er nødvendig, er

så stor at den kunne knapt bli oppnådd med mindre produksjonen ble progressivt koordinert i et verdensomfattende format. Med en slik koordinering vil mange land finne det fordelaktig å variere dyrkingen og å konsentrere seg mer om lett bederverlige mat-sorter med spesiell helseverdi, og å overlate en mer utstrakt dyrking av slike matvarer som hvete og sukker — som lett kan lagres og transporteres — til egner som med hensyn til klima, jordbruk og andre forhold er best skikket for den slags produksjon.

Denne ekspansjon i jordbruket ville framskynne utviklingen av mekaniseringen og utvide markedet for landbruksutstyr av alle slag, for gjødningsstoffer og for hjelpemidler til lagring og transportering av mat. I de mindre utviklede land er der behov for maskiner til kunstig vanning, demningsanlegg, nydyrking og drenering. Verden har bruk for mange stort anlagte utbygginger i likhet med TVA i U. S. A. Bare det å skaffe hovedutstyr til den store ekspansjon som er nødvendig i den framtidige utvikling av jordbruket vil hjelpe til å holde industrimaskineriet i gang og å skaffe arbeid for alle. Framgangen i jordbruket ville også øke etterspørselen etter forbruksvarer blant jordbruksprodusentene, som tallmessig overgår alle de som arbeider i andre næringsgrener tilsammen.

Det enorme foretagende som det er å skaffe helse-sam mat for alle folk, støter på vansker som krever internasjonalt samarbeid. Men vanskene er ikke så store som de man møtte og overvant da krigen skulle vinnes. Men i dette tilfelle ville sluttresultatet, i stedet for å være død og ødeleggelse av realverdier, bety

berikelse av menneskets største aktivum, — jorden, — og økonomisk framgang, som er en av de viktigste faktorer for en permanent fred.

Dersom dette resonnement holder stikk, ville en verdens matpolitikk, basert på menneskets behov, skape et program for jordbruk og direkte handel etter de retningslinjer som må følges, ikke bare for å oppnå velstand, men også for å nå de store humanitære mål som ble proklamert av F. N.'s ledende statsmenn under krigen, som de frukter av freden som alle folk i verden skulle kunne se fram til.

Den nødvendige kjøpekraft må utvikles.

Vi har de naturlige resurser og den nødvendige kunnskap til å produsere den mat som hele verdens befolkning trenger, og å sette i gang en oppadgående økonomisk ekspansjon. Men maten kan ikke distribueres og konsumeres av de folk som trenger den med mindre kjøpekraften øker like hurtig som produksjonen. Der er 2 sider ved dette problem, den nasjonale og den internasjonale. I noen av de mer utviklete land ble det i årene før krigen (og enda mer under krigen) bygget delvis bro over svelget mellom prisene på den mat som er nødvendig for helsen og kjøpekraften hos familiene ved hjelp av ymse tiltak, slik som understøttelse i form av matvarer av spesiell helseverdi, familietillegg og anskaffelse av mat til redusert pris til mødre og barn som har spesielt lett for å lide under dårlig ernæring. En like så viktig faktor var en almen lønnsstigning. I mange land ville en tillempning og

utvidelse av slike tiltak og en slik politikk som er blitt forsøkt og funnet heldig, og som er blitt forstått av folket, sannsynligvis være tilstrekkelig til å sikre at mat som er nødvendig for helsen, kommer innenfor enhver families rekkevidde, og på den måten skaffe et marked for den øking i jordbruksproduksjonen som er nødvendig i disse land.

Men det er underutviklede land, og slike som er blitt krigsherjet, som for tiden er ute av stand til å produsere helsesam mat tilstrekkelig for hele befolkningen. UNRRA er i ferd med å gjenreise landbruket i enkelte land, men ingen nasjon hvis innbyggere i det lange løp er avhengig av andre nasjoner med omsyn til livets nødvendigheter, kan bevare sin selvrespekt. Den nødvendige utvikling i jordbruk og industri bør forretningsmessig sett komme på fote så tidlig som mulig, selv om det er nødvendig å skaffe hovedutstyr på vilkår som innebærer utsettelse med hensyn til betaling og kreditt på lang sikt for å gi de land som dette gjelder, tid til å begynne gjenbetalingen. Kreditten til de land som trenger umiddelbar hjelp, bør gis etter et godkjent utviklingsprogram, da en utvikling i jordbruket også ville føre til utvikling av landets naturlige resurser, slik at det i sin tid kan være i stand til å betale tilbake i form av eksport av råvarer og andre varesorter som kan absorberes av verdensmarkedet.

De midler hvorved denne kreditt blir tilgjengelig, er et spørsmål som må overveies av finansekspertene, som denne side av spørsmålet må henvises til. Dette ville øyensynlig være en sak som hørde for »Den internasjonale bank for gjenoppbygging og utvikling.« Hvor

man enn tar disse midler fra, må man holde visse prinsipper for øyet ved den finansielle siden av en verdens matpolitikk.

Låntakerens umiddelbare verdighet til kreditt bør ikke alltid være den primære prøvestein ved finansieringen av de ulike sidene av denne politikk. Ved enkelte transaksjoner kan det være ønskelig å gå glipp av rente i en årrekke mens virkningen av programmet, som går ut på å øke kapasiteten for landets selvforsyning, gjør seg gjeldende. Videre kan det være nødvendig å utsette begynnelsen av en gradvis amortisering. Det kan være ønskelig leilighetsvis å introdusere et elastisk element ved å la kredittvilkårene eller gjeldsfristen bli underlagt vekstindeksen innen landet selv og jamvekten i den ytre betalingsbalanse. Et slikt framlegg er gjort av Folkeforbundets Committee on Economic Depressions (Komité for økonomisk nedgang). Denne kreditt, skaffet til veie gjennom ovennevnte bank eller ved andre midler, kan betraktes som investeringer på lang sikt, som til slutt vil vise seg lønnsom i alminnelig forretningsforstand. Den vil forårsake en systematisk ekspansjon i verdenshandelen. Enn videre vil den utvikle produktiviteten og kjøpekraften hos folk i mindre utviklede land inntil de kan nå helsestandarden i matforbruket.

I tillegg til kreditt til utviklingsformål bør det opprettes et fond, slik at land med ernæringsmessig sett stort behov blir i stand til å kjøpe overskudd av landbruksvarer hos andre nasjoner på spesielle vilkår. Slike overskudd vil ellers kunne lamme enhver prisstabilisering og ruinere jordbrukene i mange land. Fonds

som skal brukes til avsetning av disse overskudd på spesielle vilkår til land som absolutt trenger dem, ville nok ikke være erholdelig fra et banksynspunkt. Ikke desto mindre, denne politikk ville gi utbytte i form av reell verdi ved å hjelpe til å opprettholde produksjonen og prisstabiliteten i de land som har overskudd, og ved å øke arbeidseffektiviteten i de underutviklede land, slik at de ville være bedre i stand til å yte sitt fulle bidrag til verdens totalrikdom.

En 3. type finanspolitikk forbundet med prisstabiliseringsoperasjoner vil bli diskutert senere i denne rapport.

Man har erkjent at den finanspolitikk som er blitt nevnt ganske kort i disse avsnitt, skaper vanskelige og kompliserte spørsmål som krever kyndig overveielse. De goder som ville være resultatet, er umåtelige. Kunnskapen og de materielle resurser er tilstrekkelige for å nå disse resultater som de fleste mennesker ønsker. Det skulle ikke ligge utenfor finanseksper-tenes klokskap og dyktighet å finne midlene og å forme de nødvendige tiltak.

Mellom-statlige organisasjoner.

Det spesielle møte sammenkalt til behandling av presserende matspørsmål, og som anmodet om denne rapport, erkjente at utførelsen av disse langsiktige mål kanskje ville behøve en utvidelse av de eksisterende organisasjoners funksjoner eller en ny organisasjon. De organisasjoner som er opprettet eller foreslått skal her bli drøftet i korthet.

Vareorganisasjoner for produsentene.

Man har i lang tid gjort anstrengelser for å opprette internasjonale vareorganisasjoner. Man har truffet internasjonale avtaler angående sukker, gummi, te og visse mineraler. De fleste av dem var kvoteavtaler, basert på tildeling av andeler i verdensmarkedet blant medlemmene. Disse avtaler var barn av den depresjon som rådde da man hevdet det synspunkt at verdensmarkedet var begrenset og ute av stand til noen større ekspansjon. De var nødvendigvis innskrenkende i karakter og ytte ikke noe bidrag til motarbeidelse av konjunktursvigninger i handelslivet. De manglet et altomfattende organ til å koordinere deres handlinger.

I løpet av krigen fant en videre utvikling sted etter den samme linje. En kaffeavtale truffet av de amerikanske stater seg imellom har vært i kraft siden 1940. Et internasjonalt hvetestyre ble til slutt opprettet i 1942 etter mange års forberedende studium, men har ikke enda bevirket noen avtale. Dette styre, som til å begynne med bestod av Argentina, Australia, Canada, Det Forente Kongerike og U. S. A., har nylig innbudt andre stater med hovedinteressen i hvete til å delta i dets overveielser og å revidere utkastet til den avtale som til slutt skal forelegges Den Internasjonale hvetekonferanse.

Når det gjelder ull har regjeringene i Det Forente Kongerike, Australia, New Zealand og Sør-Afrika, opprettet en felles organisasjon som kan påta seg å avsette de mengder av ull som det er overskudd på.

Når det gjelder bomull har det i denne tid pågått

internasjonalt studium og diskusjon angående mulighetsmuligheten av en internasjonal bomullsavtale.

Alle eksisterende og planlagte varestyrer lider under 2 viktige mangler som begge skriver seg fra samme årsak — nemlig behovet for en mer omfattende organisasjon. For det første når hver varesort blir betraktet isolert, er det umulig å finne rådgjerdere som lar seg utføre når varene blir betraktet under ett. For det annet, når varestyrene ikke er en del av en større organisasjon, mangler de de finansielle ressurser som ville sette dem i stand til å holde lagrer, stabilisere de eksisterende markeder og å utvikle nye.

De Forente Nasjoners organisasjon.

Under krigen forberedte (De Forente Nasjoner) F. N., som var bestemt på i fred å realisere de idealer for fridom og menneskelig velferd som de hadde kjempet for, opprettelsen av et visst antall internasjonale organer som skulle fullføre drøftelsene om de 4 friheter. De har opprettet FAO som skal foreta studier og komme med anbefalinger angående mat og jordbruk, skogbruk og fiskerier, og som skal stimulere og fostre det internasjonale samarbeid som er nødvendig til å utføre dem. Dets tekniske rådgivingsarbeid strekker seg over et stort område av vitenskapelige, økonomiske og statistiske problemer som ligger bak en forbedret produksjon og en bedre distribusjon. En internasjonal bank ble opprettet av F. N., som skulle hjelpe til med anskaffelsen av den store investering som trenges til utvikling av landbruk og

industri. Utviklingen kan foregå hurtig bare på basis av forbedret undervisning og helsetjeneste. I tillegg til det rådgivende arbeid som FAO utfører, vil opplysninger og råd gitt av F. N.'s Organisasjon for opplysning, vitenskap og kultur og av den foreslåtte Verdens helseorganisasjon være tilgjengelig. Videre, dersom utviklingen skal opprettholdes, må der være tilfredsstillende og fullt arbeid for alle i de framskredne land, og på dette felt har Økonomi- og sosialstyret generell internasjonal ansvarlighet. Den internasjonale arbeidsorganisasjon er ellers spesielt opptatt med forbedring av lønningene og arbeidsvilkårene.

Det Internasjonale fond har som en av sine oppgaver å hjelpe til med å lette balansen i betalingsvanskene hos medlemmene, noe som i seg selv er et vesentlig bidrag til en utjamning av internasjonale handelsvansker.

Utenom dette er der verdifulle forslag oppe om en internasjonal handelsorganisasjon, og ideen er å opprette et internasjonalt maskineri som skal oppmuntre en progressiv reduksjon av handelsskrankene, som skal eliminere vaner som virker innskrenkende på handelslivet, og som skal gå til aksjon på varepolitikens område.

Bortsett fra banken og det nevnte fond som er planlagt for å lette løsningen av de finansielle problemer på et internasjonalt nivå, er funksjonene til de spesialiserte organisasjoner nesten fullstendig begrenset til samling og tolking av fakta og til å komme med anbefalinger. Hverken isolert eller samlet er de i stand til å ta rådgjerder for å omsette anbefalingene

i handling. FAO's forsknings- og rådgivingsarbeid er f. eks. nødvendig og kan utføre en stor del når det gjelder å nå de mål som er satt, nemlig å eliminere fra verden hungersnød og kronisk sult, og å oppnå velstand og stabilitet for de opprinnelige produsenter. Men det er et meget viktig hull i det faktum at ikke noe organ har den nødvendige fullmakt og de nødvendige midler til å gjennomføre en koordinert internasjonal aksjon der det trenges. Under drøftelsene av aktuelle verdensproblemer har man framhevet gang på gang at nasjonene må *handle i fellesskap* dersom de høyviktige økonomiske og sosiale problemer skal bli løst.

Separate handlinger er et skritt på veien tilbake til kaos. Men de kan ikke samarbeide uten et tilstrekkelig internasjonalt maskineri som til nå sørger fullstendig for en sams rådslagning, men ikke for å sette resultatene av denne rådslagning ut i livet når en felles aksjon er nødvendig.

Det har vært antydnet ovenfor at en matpolitikk basert på menneskets behov er det beste utgangspunkt til løsning av de problemer man har diskutert i denne rapport. Til dette trenges et verdens matstyre med den nødvendige fullmakt og midler som kan sette den ønskete kjede av handlinger i bevegelse.

Det foreslåtte verdens-matstyre.

Struktur og funksjoner.

De midlertidige organisasjoner som man har skapt for å ta seg av den matknapphet som krigen har forårsaket, bebuder den type av permanent organisa-

sjon som trenges. Det nylig opprettede Internasjonale matstyre til avhjelp av nødtilfelle, som arbeider gjennom varekomiteer, oppmuntrer prisstabilisering ved å få i stand prisavtaler og ved å fremme samlet innkjøp i en viss utstrekning, og det anbefaler en utdeling av eksportoverskuddene i samsvar med behovene i de ymse land. UNRRA har midler til anskaffelse av mat og landbruksredskaper, gjødningsstoffer og andre forsyninger til gjenreisningen av visse krigsherjete land. En fortsettelse av dette internasjonale samarbeid er påkrevd fordi at selv om de midlertidige organisasjoner klarer å føre verden ut av den nåværende matnød, vil likevel den store matknapphet som eksisterte før krigen, fortsette, og på samme tid også de landbruksproblemer som består i prissvingninger og opphoping av overskudd som ikke kan selges.

Det foreslåtte verdensmatstyre, som kom til å virke gjennom varekomiteer, kunne bli opprettet som et nytt internasjonalt organ, eller FAO's konstitusjon kunne bli forandret på en slik måte at styret kunne opprettes ved denne. Der er visse drawbacks til stede ved å ha en mangfoldighet av internasjonale organer som opererer på samme felt. Dersom man fant det sistnevnte alternativ som det beste middel, kunne styret bli utpekt av FAO-konferansen som forhåpentlig til slutt vil innbefatte representanter fra alle land. Men da styrets handlinger kom til å medføre verdensomfattende økonomiske og finansielle problemer, ville det være nødvendig å oppta representanter fra andre interesserte internasjonale organisasjoner, f. eks. Den internasjonale bank for gjenoppbygging og utvikling,

Økonomi- og sosialstyret og den foreslåtte internasjonale handelsorganisasjon. Det innbyrdes slektskap mellom matstyret og den internasjonale handelsorganisasjon måtte nødvendigvis være intimt siden det sistnevnte organ i samsvar med de nevnte antydninger vil beskjeftige seg med det vide felt som omfatter handels- og varepolitikk.

Verdens-matstyrets funksjoner ville være:

1. Å stabilisere prisene på landbruksvarer på verdensmarkedet, innbefattet anskaffelse av de nødvendige midler til disse stabiliseringsoperasjoner.
2. Å opprette reservebeholdninger av matvarer for hele verden, tilstrekkelig til å møte enhver krise som måtte oppstå ved dårlig høst, hvor som helst i verden.
3. Å skaffe midler til å finansiere salget av overskuddsvarer på spesielle vilkår til land som har absolutt behov for dem.
4. Å samarbeide med de organisasjoner som beskjeftiger seg med den internasjonale kreditt til utvikling i jordbruk og industri, og med handels- og varepolitikk, for at man derved skulle kunne nå hurtigere og mer effektivt fram til det felles mål.

Virksomhet.

Til stabilisering av landbrukspriser bør verdensmatstyret, som opererer gjennom sine varekomiteer, få anledning til å holde lagrer av hvert av de vik-

tigste vareslag. Man kan merke seg at dette framlegg er i tråd med de prinsipper som tidligere er blitt framsatt av Folkeforbundet og andre organer. Matstyret kom til å påta seg de nødvendige undersøkelser for å bestemme de verdensprisene som ville tilveiebringe de kvanta som fortløpende kunne bli ført på markedet. Det ville proklamere en maksimalpris og en minstepris, og ville påta seg å kjøpe opp når verdensprisen falt under den proklamerte minstepris, og å selge fra sitt lager når verdensprisen oversteg maksimalprisen. Det ville være påkrevd å begynne operasjonene på det rette tidspunkt og med omhu velge den høvelige verdenspris.

Matstyret ville trenge et sirkulerende fond for å sette i verk en slik plan. Man er ikke i stand til for øyeblikket å gi noe presist overslag over den nødvendige sum. Enn videre behovet for pengemidler ville gradvis vokse ettersom først den ene varesort og så den annen ble brakt inn under planen. Av sikkerhetshensyn skulle så de normale lagre, holdt av dette organ, representere 6—12 måneders omsetning, mengden varierer med de ulike vareslag. Ved bestemmelsen av de bidrag som skal ytes til fondet, vil det være påkrevd å veie nøye de relative goder som de ulike land, eksporterende eller importerende, utviklete eller underutviklete, har høstet ved stabiliseringsstiltakene.

Siden dette organ normalt ville kjøpe til minstepris og selge til maksimalpris, skulle det tjene nok til å dekke de ganske betraktelige lagringskostninger. Det ville selvsagt ha høve til å holde meget større lagre enn de normale, men disse ekstrabeholdningene

burde da finansieres ved kjøp på markedet mot garanti i form av varebeholdningene. Behovet for slike operasjoner ville være størst i nedgangstider, når midler er tilgjengelig på fordelaktige vilkår.

Leverandører av produkter fra deres dyrebestand og ellers andre lett bederverlige varer som ikke egner seg til lagring i lengre tid, vil finne sine markeder i høy grad stabilisert ved de støtputeoperasjoner som går ut på å lagre korn til fór og ellers andre varesorter, og de vil også finne markedet utvidet ved den ernæringspolitikk som samtidig utvikles. Visse dyreprodukter som tåler en lengre lagring kunne inngå direkte i operasjonene.

Når det gjelder andre vareslag, kan det være fare for konkurranse i form av eksportsubsidier som, dersom den blir tolerert, vil ødelegge det internasjonale lagringsprogram. I slike tilfelle kunne det bli nødvendig å få i stand planer over eksportkvoter mellom regjeringene til nye markeder kunne utvikles. Denne eventualitet er blitt kjent, og de nødvendige tiltak er blitt truffet i likhet med U. S. A.'s framlegg om en internasjonal handelsorganisasjon. Målet for verdensmatstyrets operasjoner ville være å sikre at tilstrekkelig mat blir produsert og distribuert for å heve forbruket hos alle folk opp til helsestandarden. Behovet for mer mat er så stort at, dersom de menneskelige behov kunne bli omsatt i økonomisk etterspørsel, ville det ikke bli tale om overskudd på grunnnæringsstoffer — overskudd som før krigen ble betraktet av mange som uunngåelige — og som ville komme til å overvelde matstyret om de ble tillatt å dukke opp

igjen. Grunnproblemet her, som er av finansiell art, gjelder å øke kjøpekraften hos folk som ikke er i stand til å skaffe mat tilstrekkelig for behovet. Matstyret må være i stand til å dirigere overskuddene, som ikke kan selges, til disse forbrukere, og finansiere omkostningene ved salget til slike priser som forbrukerne er i stand til å betale.

Hurtig handling er påkrevd.

Tanken om opprettelsen av et verdens-matstyre med midler og fullmakt til å ta de nødvendige skritt for å løse omfattende ernærings- og landbruksproblemer, er hverken revolusjonær eller noen ny idé. Framlegget sammenfatter bare mange nasjonale og internasjonale tiltak og samler dem i en organisasjon med et maskineri og med midler til å koordinere dem og sette dem ut i livet.

Det kan synes for tidlig å komme med et slikt djervt framlegg, men vi lever i en verden som blir drevet så hurtig framover av framgangen i vitenskap, at dratiske tiltak trenges dersom vil skal løse de uhyre sosiale og økonomiske problemer som alle land står overfor. I det spesifikke tilfelle som angår matproduksjon og internasjonal handel med matvarer, trenges en formålstjenlig verdenspolitikk meget hurtigere enn mange innser.

Det er bare 2 alternativer for nasjonene i dag: enten samarbeid i verdenspolitikken for et felles beste eller en tilbakegang til en nasjonalistisk politikk som

fører til økonomisk konflikt, og som kanskje vil være forspillet til en 3. verdenskrig, og som vil gjøre ende på vår sivilisasjon.

Handling foreslått av FAO-konferansen.

Man har håpet at etter drøftelsene vil konferansen kanskje uttrykke et generelt syn angående behovet for et internasjonalt maskineri med utøvende kraft, gjennom hvilket de regjeringer som strever med å fremme helsen og velstanden hos sine egne folk, kan samarbeide på et verdensgrunnlag, når de nødvendige tiltak skal settes i verk.

Dersom framlegget blir godkjent i prinsippet, har man som neste skritt foreslått å nedsette en komité til å utarbeide detaljene og å forberede en spesifikk plan for opprettelsen av et slikt organ. Komiteen ville kunne bestå av representanter fra, la oss si, ikke mer enn 15 regjeringer, sammen med representanter fra de internasjonale organisasjoner som blir berørt, innbefattet den internasjonale handelsorganisasjons forberedende kommisjon, når denne er opprettet. I betraktning av at de midlertidig eksisterende organisasjoner som beskjeftiger seg med ernæring og landbruk, kanskje vil opphøre å eksistere i 1947, ville det være meget om å gjøre for komiteen å få begynne sitt arbeid uten opphold, og man har derfor foreslått at dens rapport skulle bli ferdig innen 31. desember 1946.

Forslagets behandling på FAO møtet i Kjøbenhavn.

Innstilling fra komité I i kommisjon C på FAO-møtet i Kjøbenhavn, avgitt 12. september 1946. Det forslaget om World Food Board som vi i to foregående artikler har gitt en oversettelse av, var av de viktigste sakene på Kjøbenhavnmøtet. Og resultatet av drøftingene gjengis her. Både denne og de to foregående artiklene er oversatt av lektor Hagen, Norges Handelshøyskole.

1. Etter å ha gjennomgått generaldirektørens framlegg om et »Verdens matstyre« i lys av diskusjonen på plenums møtene, og etter å ha akseptert de generelle mål som framleggene innebærer, nemlig:

a) å utvikle og å organisere produksjonen og distribusjonen av grunn-næringsstoffer, og å nytte disse på en slik måte at kostholdet hos alle nasjoner når helsestandarden;

b) å stabilisere landbruksprisene på et nivå som er rimelig både for produsenter og forbrukere, er man blitt enig om at et internasjonalt maskineri er nødvendig for å nå disse mål, og man har anbefalt å nedsette en forberedende kommisjon til å føre framleggene videre.

2. Den forberedende kommisjons oppgave bør gå ut på følgende: å behandle generaldirektørens framlegg eller andre alternative framlegg som måtte bli

forelagt, dessuten skal den utarbeide konkrete tilrådingar og proposisjonar angående en internasjonal aksjon for å nå de mål som er nevnt i paragraf 1.

3. Videre har man anbefalt at den forberedende kommisjon bør ta under behandling: a) den organisasjon og de prinsipper som generaldirektørens framlegg eller ethvert annet framlegg eller dokument innebærer (for eksempel et dokument som »Den første rapport« gitt av The Standing Advisory Committee on Economics and Marketing);

b) særskilte framlegg som gjelder visse varer, og på samme tid har for øye at de tilrådingar som kommisjonen gir, kan gjelde landbruksprodukter av alle slag, dessuten fiske- og havprodukter; og til slutt bør den så behandle:

c) den rekkefølge og presedens som må gis når de ulike produkter skal undersøkes, idet viktige matvarer bør ha forrett.

4. Den forberedende kommisjon bør bestå av representantar fra de følgende seksten stater, som alle er medlemmer av FAO, med det tillegg som er foreslått nedenunder i paragraf 5:

Australia	Egypt
Belgia	Frankrike
Brasilia	India
Canada	Nederland
China	Filippinene
Cuba	Polen
Tsjekkoslovakia	Det Forente Kongerike
Danmark	U. S. A.

5. Da U. S. S. R. og Argentina er meget viktige som matvare-produsenter, har man anbefalt å innby begge disse land til å bli medlemmer av den forberedende kommisjon i tillegg til de som er nevnt ovenfor. Siam er på grunn av sin riseksport av stor betydning. Man har derfor anbefalt å innby dette land til å bli fullt medlem av den forberedende kommisjon i saker som angår ris.

6. De regjeringer som er representert i den forberedende kommisjon, bør utpeke ansvarlige representanter som har erfaring på området. Hver regjering bør ha rett til å utpeke et medlem, skiftevis medlemmer, og de rådgivere som den måtte finne nødvendig.

7. Man bør anmode de følgende mellomstatlige spesialorganer om å sende representanter:

Den internasjonale arbeidsorganisasjon.

Verdens helseorganisasjon.

Den internasjonale bank for gjenoppbygging og utvikling.

Det internasjonale fond.

Økonomi- og sosialrådet bør anmodes om å sende to representanter. Den ene av disse ville da særlig bli knyttet til »The Preparatory Committee on Trade and Employment (ITO)« (den forberedende komité for handel og beskjeftigelse). Disse representanter bør være rådgivere med full rett til å ta del i drøftelsene, men uten rett til å stemme eller underskrive noen rapport.

8. Det er blitt tilrådet at hver regjering som er medlem av FAO, og som ikke er representert i den forberedende kommisjon, skal ha rett til å sende en

observatør til kommisjonen. Denne må da ha høve til å legge fram memoranda, til å ta del i drøftelsene, men uten rett til å stemme eller underskrive noen rapport.

9. Den forberedende kommisjon bør ha fullmakt til å innby regjeringer som ikke er medlemmer av kommisjonen, og ellers også mellomstatlige varaorganisasjoner til å legge fram memoranda eller sende representanter som kan delta i behandlingen av saker de er spesielt interessert i.

10. For å være sikker på at alle viktige synspunkter som berører kommisjonens arbeid blir behandlet, bør man gi den forberedende kommisjon fullmakt til å rådføre seg med eksperter, med spesialorganer, med Det internasjonale landbrukerforbund, og andre interesserte organisasjoner, enten de nå er nasjonale eller internasjonale.

11. Man har anbefalt at den forberedende kommisjon får frie hender til å undersøke alt som vedkommer de framlegg den får til behandling.

12. Man har anbefalt at den forberedende kommisjon får sitt sete i FAO's midlertidige hovedsete i Washington, D. C.

13. FAO bør sørge for sekretariat og utpeke en formann for kommisjonen.

14. FAO bør bære utgiftene ved sekretariatet og kommisjonens møter, men de utgifter som utsendinger og representanter pådrar seg, bør bæres av vedkommende regjering eller organisasjon.

15. Den forberedende kommisjon bør komme sam-

men så snart som mulig og ikke senere enn 1. november.

16. Den forberedende kommisjon bør ha fullmakt til å nedsette de komiteer og underkomiteer som den måtte finne nødvendig.

17. Da de spørsmål som skal behandles, er av meget stor viktighet, har man anmodet generaldirektøren om på påskynne arbeidet til den forberedende kommisjon.

18. Dersom det er nødvendig, bør den forberedende kommisjon ha fullmakt til å forelegge generaldirektøren en midlertidig rapport som skal sirkulere mellom regjeringene og de internasjonale organer. Deretter skal den komme sammen igjen for å behandle de merknader som da er blitt gjort og for å sette opp den endelige rapport.

19. Den forberedende kommisjon bør legge den endelige rapport framfor generaldirektøren, som skal la den gå videre til medlemmene av FAO og de interesserte internasjonale organer, og som dessuten skal hente uttalelser fra eksekutivkomiteen. Rapporten måtte da behandles så snart som mulig av FAO-konferansen, som måtte levere den videre, sammen med dens anbefalinger til De Forente Nasjoner gjennom de vante kanaler. Om Genf er det høvelige sete for en slik konferanse, er et spørsmål som bør behandles av eksekutivkomiteen.